

Sygn. akt VIII C 520/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR Anna Bielecka-Gąszcz

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Zuchora

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2018 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w K.

przeciwko H. W.

o zapłatę 63,84 zł

oddala powództwo.

Sygn. akt VIII C 520/18

UZASADNIENIE

W dniu 8 lutego 2018 roku powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wytoczył przeciwko pozwanej H. W. powództwo o zasądzenie kwoty 63,84 zł oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powód podniósł, że strona pozwana zawarła z pierwotnym wierzycielem (...) S.A. w W. umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych rozliczanych w ramach konta abonenckiego nr (...)_1. Pozwana nie wykonała zobowiązań wynikających z umowy i zaprzestała regulowania zobowiązań względem operatora, co skutkowało zawieszeniem świadczonych usług i naliczeniem pozwanej kary umownej. Ponadto powód wskazał, że przedmiotową wierzytelność nabył od pierwotnego wierzyciela w drodze umowy cesji. W zakresie dochodzonej kwoty z tytułu abonamentu powód wskazał, że jej wymagalność przypadała w dniu 1 września 2016 roku. **(pozew 3-5)**

W dniu 15 lutego 2018 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wydał przeciwko pozwanej nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (VIII Nc 1546/18).

Nakaz ten pozwana zaskarżyła sprzeciwem w całości, wnosząc o oddalenie powództwa w całości. Pozwana zakwestionowała powództwo co do zasady i wysokości oraz podniosła zarzut przedawnienia roszczenia. **(nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym k. 17, sprzeciw k. 20-22)**

W toku dalszego postępowania stanowiska procesowe stron nie uległy zmianie. **(pismo procesowe powoda k. 38, protokół rozprawy k. 113-114)**

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 stycznia 2008 roku pozwana H. W. zawarła z (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych, na okres 15 miesięcy, która następnie została przedłużona. **(okoliczności bezsporne, kserokopia umowy k. 13)**

W dniu 1 sierpnia 2014 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wystawiła na rzecz pozwanej fakturę na kwotę 129 zł, która, jak wszystkie inne faktury była płatna do 18-go dnia danego miesiąca, zatem do 18 sierpnia 2014 roku, a z której, zdaniem usługodawcy, pozostała niedopłata w wysokości 58,16 zł albo 60 zł. H. W. od samego początku kwestionowała powyższą kwotę. **(załącznik nr 1 – wykaz niezapłaconych faktur k. 6, kserokopia pisma z 8 kwietnia 2016 roku w którym wskazano powstanie niedopłaty z abonamentu naliczonego w sierpniu 2014 roku k. 23, informacja o terminie płatności faktur k. 13v)**

W dniu 20 czerwca 2017 roku (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. zawarł z (...) S.A. w W. umowę o przelew wierzytelności m.in. wobec dłużnika H. W..

W wyciągu z listy dłużników, stanowiącym załącznik do umowy cesji wskazano, że wysokość zobowiązania dłużnika wynosi 58,16 zł, a wynika ono z dokumentu nr (...) z datą wymagalności 1 września 2016 roku, choć w załączniku nr 1 z wykazem niezapłaconych faktur wskazano, że dokument nr (...) dotyczy abonamentu i został wystawiony 1 sierpnia 2014 roku !

Skoro zaś z informacji wskazanej na karcie 13v wynika, że wszelkie płatności abonamentu upływały 18. dnia każdego miesiąca, należy przyjąć, że także płatność z dokumentu księgowego (którego brak w aktach sprawy) nr (...), wystawionego 1 sierpnia 2014 roku, przypadła na 18 sierpnia 2014 roku, nie zaś 2 lata później. **(załącznik nr 1 – wykaz niezapłaconych faktur k. 6, wyciąg z listy dłużników k. 7, kserokopia pisma z 8 kwietnia 2016 roku w którym wskazano powstanie niedopłaty z abonamentu naliczonego w sierpniu 2014 roku k. 23, informacja o terminie płatności faktur k. 13v)**

Do dnia wyrokowania pozwana nie zapłaciła powodowi kwoty dochodzonej przedmiotowym powództwem. **(okoliczność bezsporna)**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie było zasadne i nie zasługiwało na uwzględnienie.

Rozważania w niniejszej sprawie rozpocząć należy od oceny zgłoszonego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia, skuteczne podniesienie przedmiotowego zarzutu jest bowiem wystarczające do oddalenia powództwa bez potrzeby ustalenia, czy zachodzą wszystkie inne przesłanki prawnomaterialne uzasadniające jego uwzględnienie, a ich badanie w takiej sytuacji staje się zbędne (por. uzasadnienie uchwały pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2006 r. III CZP 84/05, OSNC 2006/7-8/114 oraz uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2010 r., I CSK 653/09, Lex nr 741022).

Zarzut ten okazał się w pełni zasadny. Zgodnie z art. 117 § 2 k.c., po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Należy jednocześnie zaznaczyć, iż od wejścia w życie ustawy nowelizującej Kodeks cywilny (ustawa z dnia 28 lipca 1990 roku „o zmianie ustawy- Kodeks cywilny - Dz. U. Nr 55, poz. 321) do dnia 8 lipca 2018 roku Sąd badał zarzut przedawnienia tylko wówczas, jeżeli został zgłoszony przez stronę. Począwszy od dnia 9 lipca 2018 roku Sąd jest ponownie zobligowany badać z urzędu, czy roszczenie będące przedmiotem procesu nie jest przedawnione. W niniejszej sprawie zarzut przedawnienia został jednak podniesiony przez pozwaną. Przepis art. 117 § 1 k.c. stanowi z kolei, że z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Roszczenie dochodzone niniejszym powództwem bez wątpienia jest roszczeniem majątkowym, a zgodnie z ogólną zasadą przewidzianą przez art. 118 k.c., termin przedawnienia dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności

gospodarczej wynosi trzy lata. Jednocześnie w sprawie nie ma zastosowania zdanie drugie w/w przepisu wg brzmienia na datę wydania wyroku, w myśl którego, koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata. Wskazać bowiem należy, że zgodnie z brzmieniem art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, którą to ustawą zmieniono przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące instytucji przedawnienia, w tym art. 118 k.c., do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy zmienianej w art. 1 (tj. ustawy Kodeks cywilny), w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Skoro zatem roszczenie dochodzone przez powoda w myśl dotychczasowych przepisów w dniu wejścia w życie przedmiotowej ustawy nowelizacyjnej było już przedawnione (o czym będzie mowa niżej), zastosowanie znajdowały właśnie te przepisy dotychczasowe. Przytoczyć należy również art. 5 ust. 2 zdanie 2 ustawy nowelizującej, który stanowi, jeżeli jednak przedawnienie, którego bieg terminu rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej (aniżeli na gruncie nowych przepisów) to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

W myśl art. 120 § 1 k.c. bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 grudnia 2014 roku (III CSK 36/14, OSNC 2016/1/5), ogólną regułą obowiązującą w zakresie przedawnienia roszczeń jest zasada, że początek biegu przedawnienia jest niezależny od świadomości wierzyciela, co do przysługującego mu roszczenia. W tym zakresie rozstrzyga zatem tylko obiektywnie ustalony najwcześniejszy możliwy termin wezwania dłużnika przez wierzyciela do wykonania zobowiązania. W orzecznictwie wskazuje się ponadto, że przepisy o przedawnieniu mają charakter stabilizujący stosunki prawne i gwarantują ich pewność. Ponieważ mają przy tym charakter *ius cogens*, przeto ich wykładnia powinna zmierzać do eliminowania czynnika subiektywnego oraz do skracania, a nie wydłużania czasu w wypadkach wątpliwych. Wierzyciel - samodzielnie i swobodnie decydując o wezwaniu dłużnika do spełnienia świadczenia - mógłby wydłużać okres przedawnienia. Aby temu zapobiec, ustawodawca zdecydował się na swoiste „wymuszenie” rozpoczęcia biegu przedawnienia, termin przedawnienia każe bowiem liczyć od momentu, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby wierzyciel wezwał dłużnika w najwcześniejszym możliwym terminie (por. m.in. wyrok SA w Białymstoku z dnia 12 marca 2014 roku, I ACa 814/13, L.; wyrok SA we Wrocławiu z dnia 8 marca 2012 roku, I ACa 154/12, L.).

Bieg przedawnienia przerywa się m.in. przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia, ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia (art. 123 § pkt 1 k.c.) oraz przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której przysługuje (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.). Po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo, przy czym w razie przerwania przedawnienia w sposób wskazany w art. 123 § 1 pkt 1 k.c., biegnie ono na nowo dopiero po zakończeniu postępowania (art. 124 k.c.). Bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu w przypadkach wskazanych w art. 121 k.c.

Nie powielając ustaleń faktycznych, podkreślić należy, że w niniejszej sprawie, data wymagalności roszczenia z tytułu opłaty abonamentowej z dokumentu księgowego nr (...) wystawionego w dniu 1 sierpnia 2014 roku musiała przypadać na dzień 18 sierpnia 2014 roku (skoro wszystkie opłaty abonamentowe były płatne do 18. dnia każdego miesiąca, jak wynika z pisma pierwotnego wierzyciela, a nie po 2 latach!, a ponadto kwota 58,16 zł bądź 60 zł – różnie podawana – musiała być wymagalna wcześniej niż 1 września 2016 roku, skoro o zaległości tej jest już mowa w piśmie Operatora z 8 kwietnia 2016 roku !)

W konsekwencji należało uznać, że w dniu wytoczenia powództwa (8 lutego 2018 roku) należność, o której mowa wyżej, była przedawniona. Powód nie wykazał przy tym, by doszło do zrzeczenia się zarzutu przedawnienia przez pozwaną, bieg przedawnienia nie uległ również przerwaniu.

Zarówno orzecznictwo Sądu Najwyższego, jak i doktryna, dopuszczają możliwość nieuwzględnienia zarzutu przedawnienia na podstawie art. 5 k.c. Podstawowym jednak warunkiem takiej możliwości jest ocena zarzutu

przedawnienia, jako czynienia przez uprawnionego do jego podnoszenia z przysługującego mu prawa użytku sprzecznego z zasadami współżycia społecznego. W rozpoznawanej sprawie powód nie wykazał, aby zachodziły szczególne okoliczności przemawiające za uznaniem zarzutu przedawnienia, jako naruszającego zasady współżycia społecznego, pozwanej nie może bowiem obciążać zaniedbanie powoda w dochodzeniu świadczenia. Przyjęcie odmiennego stanowiska prowadziłoby do wniosku, że wierzyciel mógłby dochodzić przedawnionej należności w dowolnym momencie po upływie terminu przedawnienia, powołując się na zasady współżycia społecznego, co niweczyłoby cel instytucji przedawnienia.

Mając powyższe na uwadze, Sąd oddalił powództwo w całości.

Niezależnie od powyższych rozważań, wskazać należy, że powód nie udowodnił, że przysługuje mu wobec pozwanej dochodzone roszczenie, zarówno co do zasady jak i wysokości. Powód załączył wprawdzie umowę abonencką z dnia 14 stycznia 2008 roku łączącą pozwaną z pierwotnym wierzycielem, to jednocześnie oczywistym było, że to nie z tej umowy, ale kolejnej zawartej przez pozwaną z pierwotnym wierzycielem powód wywodził swoje roszczenie (pierwsza umowa była zawarta na 15 miesięcy), umowa ta nie została jednak ani załączona do akt sprawy, ani powód nawet nie sprecyzował jakie były istotne warunki. Sądowi nie umknęło także, że powód nie załączył również dokumentu księgowego nr (...) wystawionego w dniu 1 sierpnia 2014 roku, który miał obciążać pozwaną, z którego miała powstać niedopłata abonamentu, raz określana na kwotę 58,16 zł, a innym razem na 60 zł.

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że powołanie dowodów na wykazanie zasadności roszczenia, zarówno w aspekcie „czy się należy”, jak i aspekcie „ile się należy”, obciążało powoda już pozwie, a najpóźniej w odpowiedzi na sprzeciw. Powód powinien był w pozwie nie tylko jasno wykazać czego się domaga, ale też powołać dowody na wykazanie zasadności swojego żądania. Poza sporem bowiem pozostaje, że zawsze zachodzi obiektywna potrzeba powołania w pozwie dowodów na wykazanie zasadności swoich roszczeń w zakresie żądanej ochrony prawnej. W przedmiotowej sprawie powód, reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, nie udowodnił zasadności swojego roszczenia nawet wraz z odpowiedzią na sprzeciw, w tym sensie, że nie powołał wszystkich niezbędnych dowodów do wykazania swoich roszczeń wraz ze złożeniem odpowiedzi na sprzeciw. Godzi się przypomnieć, że zgodnie z treścią przepisu art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. W przedmiotowej sprawie to powód winien zatem udowodnić, że pozwana powinna zapłacić mu należność w opisanej pozwem wysokości. Stosownie bowiem do treści art. 232 k.p.c. to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Wskazać przy tym należy, że obowiązujące przepisy (art. 207 § 6 k.p.c.) nakazują stronom przytaczanie okoliczności faktycznych i dowodów, co do zasady wraz z pierwszym pismem, w którym zajmuje stanowisko w sprawie (pозwie, odpowiedzi na pozew, sprzeciwie). Już zatem w treści pozwu powód winien niezwłocznie przedstawić wszelkie wnioski dowodowe i dowody na uzasadnienie swoich twierdzeń faktycznych, a nie zrobił tego. Wskazać bowiem należy, że § 2 art. 217 k.p.c. jasno wskazuje, że fakty i dowody winny być przytaczane „we właściwym czasie” pod rygorem ich pominięcia jako spóźnionych.

Mając powyższe na uwadze Sąd oddalił powództwo w całości.